

Provincie Flevoland
info@flevoland.nl

HANSWEERT, 14 juni 2021

Ons kenmerk: SGW-2021055
Betreft: reactie op Ontwerp Waterprogramma

Geachte Gedeputeerde Staten van Flevoland,

Zoals door u verzocht hierbij een zienswijze op "Watersysteem blijvend op orde!"

In het ontwerp geeft u onder andere aan, op orde houden van het watersysteem op lange termijn, goed rentmeesterschap, niet alles kan meer overal, bescherming is van cruciaal belang, voor ZZS wordt met voorrang de uitstoot naar het milieu beperkt, menselijk handelen mag zo minimaal mogelijk nadelige invloed hebben, aanpak bij de bron en effect gerichte maatregelen. Betrokken overheden bepalen gezamenlijk welke maatregelen nodig zijn om verspreiding te voorkomen, de provincie Flevoland vervult een faciliterende rol via een integrale aanpak.

Stichting Gezond Water (SGW) zet zich in voor de gezondheid van het watersysteem en van de mens. Nu krijgt vislood dat sportvissers vooral in het water achterlaten de aandacht. Al vanaf 2013 vraagt een van de oprichters van SGW aandacht voor het vislood, met name bij de waterschappen maar ook bij de provincies. Helaas is voor het voorkomen van het inbrengen van vislood niet alleen bewustwording bij sportvissers nodig, want zeker bij de overheid is dit nodig.

Al in 2013 is in de emissieregistratie van Deltares over vislood aangegeven dat sportvissers de grootste bron van lood naar het water zijn. Maar ook ZZS nikkel en kobalt laten sportvissers in het water achter, evenals zware metalen zink, RVS, koper en tin. En dat is helemaal niet nodig, de ECHA (European Chemicals Agency) telt in een inventarisatie in juni 2020 meer dan 1000 alternatieven voor lood. Dezelfde ECHA geeft aan dat gebruik daarvan een sportvisser 3 % meer kost.

Als SGW in "Watersysteem blijvend op orde!" leest over uw ambitie en uw rol in de afstemming tussen de partners, vraagt SGW de Provincie Flevoland:

Het onnodig achterlaten van ZZS en zware metalen door de sportvissers te voorkomen door in het visrecht op te (laten) nemen een verbod op het gebruik hiervan bij het sportvissen. Het gaat daarbij niet alleen om het visrecht dat de Provincie Flevoland zelf uitgeeft, ook gemeenten, waterschappen en natuurorganisaties geven visrecht uit en kunnen daarin een verbod op het gebruik van vislood opnemen. De Provincie Overijssel gaat dit doen in het derde kwartaal 2021, Staatsbosbeheer doet dit vanaf april 2019. Een voorstel hierover dat aan alle gemeenten in de provincie is gestuurd is een bijlage bij dit schrijven.

Afsluitend enige feiten over vislood:

- Lood geeft af. Daarom werd er vroeger met lood geschreven, vandaar ons woord potlood. Hand contact met lood leidt tot opname in het lichaam. De ECHA geeft aan dat 24 % van het lood aan de handen in het lijf komt via hand mond contact.
- Alle sportvissers gebruiken lood, alle hengelsportwinkels verkopen praktisch alleen vislood.
- Veel vislood wordt thuis gegoten. Volgens Sportvisserij Nederland zijn er nu 1,7 miljoen sportvissers. ECHA schat dat 10 % van de sportvissers zelf giet. Bij dit gieten ontstaat loodrook die in de omgeving van de gietlocatie neerslaat en daar de bodem verontreinigt. Als deze rook wordt afgezogen wordt het alleen verder de buurt in gepompt. Zelf gieten is gevaarlijk voor de visser en (de mensen in) zijn omgeving.
- Bij smelten van lood ontstaat loodslak. Loodslak, voornamelijk loodoxydes, is gevaarlijk afval maar wordt niet als zodanig afgevoerd. (milieustraten kennen dit niet). Meestal gaat dit loodslak in het

Stichting Gezond Water zet zich in om verontreiniging van watersystemen te voorkomen en verminderen.
Doel is het aquatisch milieu te beschermen en nadelige gezondheidseffecten voor de mens en fauna & flora te voorkomen.

huisvuil. Ook oud vislood gaat soms in het huisvuil. ZZS in het huisvuil is een u bekende problematiek.

- Met name kinderen en zwangere vrouwen zijn extra gevoelig voor lood. Kinderen nemen meer lood op dan volwassenen. De ECHA geeft aan dat 1 miljoen kinderen in de EU IQ verlies oplopen door lood.

Kortom genoeg redenen voor de Provincie Flevoland aandacht voor het vislood te hebben.

Graag verneemt SGW welke acties Provincie Flevoland onderneemt voor het vislood. Als overkoepelend en verbindend bevoegd gezag heeft u de mogelijkheden om de vislood problematiek op te lossen. SGW vraagt hierbij tegelijk uw aandacht voor de minimalisatie van het onnodig achterlaten en gebruiken van andere ZZS door de sportvisserij te hebben. En de eveneens door de sportvisserij gebruikte zware metalen tin, zink, koper en RVS.

Met vriendelijke groet,

Stichting Gezond Water

Ton de Jonge
Voorzitter

Bijlage: ZZS-decentraal brief aan college

Kopie oproep met toelichting uit De Groene Amsterdammer 13 mei 2021:

Vislood is niet alleen schadelijk voor het water en de daarin levende organismen of de waterbodem. Lood schaadt ook de gezondheid van mensen die lood maken, verkopen en/of gebruiken. Zoals zelf lood gietende sportvissers, sportvissers en zeker winkelpersoneel. Handcontact leidt tot lood aan je vingers waarvan 24 % in het lichaam komt via hand mond contact. De ECHA geeft aan meer dan 1 miljoen kinderen in de EU met IQ daling en gedragsstoornissen door lood, miskramen, nierschade, hypertensie en zelfs kanker bij volwassenen.

Daarnaast heel veel door lood vergiftigde vogels, ECHA geeft aan 156 miljoen.

Daarom roept SGW mensen op hier iets aan te doen en dit niet onnodig langer door te laten gaan.

STOP VISLOOD NU!

De ECHA stelt voor het vislood tot 2028 toe laten.

1 miljoen kinderen met IQ verlies en 135 miljoen vogels dood. Gezondheidsrisico's voor winkelpersoneel en thuisgijters. Vindt u ook dat dit niet kan, reageer dan op het voorstel.

SGW
Stichting Gezond Water

www.stichtinggezondwater.nl/ECHA/

De ECHA telt meer dan 1000 alternatieven voor vislood. Loodhagel voor de jacht is al verboden.